

prima instanță: V. Ciumac
(Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, V. Negru
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-22/17

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursurilor declarate de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Stancu Valeriu împotriva Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova, cu privire anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 aprilie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 30 aprilie 2015 Stancu Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Centrul Național Anticorupție, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea la locul de muncă și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii Stancu Valeriu a indicat că a activat în funcția de inspector superior al Direcției control transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele a Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” a Ministerului Transporturilor a Republicii Moldova din 16.04.2014.

În perioada de 01.12.2014 - 25.03.2015 s-a aflat în concediu de boală.

La data de 31.03.2015, după revenirea la serviciu, i s-a adus la cunoștință ordinul de concediere din funcție nr. 52-p din 30.03.2015, în temeiul art. 86 alin. (1), lit. z) Codul muncii și art. 6 alin.(2) lit. a), art. 16 alin. (2) din Legea privind

testarea integrității profesionale nr. 325 din 23.12.2013 pentru faptul că, în perioada testării integrității sale profesionale în perioada din 18.09.2014-30.11.2014 ar fi acceptat suma de 200 lei transmisă de către testor în rezultatul sugestiei exprimate prin aluzii de recompensă, indicînd prin gesturi locul din interiorul automobilului de serviciu, unde urmau a fi puși banii, pentru a permite trecerea nestingherită a unui camion cu încărcătură, greutatea căruia depășește normele stabilite de legislația în vigoare și ar fi estorcat și primit împreună cu inspectorul superior al Direcției control transport cu greutăți și/sau gabarite ce depășesc limitele a Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” suma de 200 lei. Iar, prin astfel de acțiuni dînsul nu ar fi susținut testul integrității profesionale, admițînd în activitatea sa acte de corupție, acte conexe corupției, fapte de comportament corupțional, prin ce ar fi încălcat prevederile art. 6 alin. (2) lit. a) din Legea privind testarea integrității profesionale nr. 325 din 23.12.2013.

La baza emiterii ordinului în cauză a fost pus raportul CNA privind rezultatele negative ale testării integrității profesionale nr. 06/4-07 din 27.11.2014.

Reclamantul consideră ordinul dat ilegal și neîntemeiat și pasibil de a fi anulat din mai multe considerente.

Astfel, susține că temeiurile de drept invocate în ordin nu au un suport probatoriu și nu corespund circumstanțelor de fapt, fiind invocate declarativ în baza unui raport executat în urma unei testări ilegale a integrității profesionale. Astfel, ordinul în cauză se bazează exclusiv pe raportul CNA privind rezultatele negative ale testării integrității profesionale nr.06/4-07 din 27.11.2014. Conform acestui raport, la data de 01.09.2014 în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (3) al Legii nr. 325 din 23.12.2013, coordonatorul activității de testare a integrității profesionale din cadrul Centrului Național Anticorupție a decis inițierea testării integrității profesionale în privința specialiștilor din cadrul Direcției Control Transport cu greutăți și/sau gabarite ce depășesc limitele a „Agenției Naționale Transport Auto”. Această decizie de inițiere a fost luată în conformitate cu prevederile art. 10 alin (2), lit. a) și lit. b) a Legii privind testarea integrității profesionale și a vizat circa 40-50% din agenții publici.

Totodată, din raport nu se relevă probat riscurile și vulnerabilitățile la corupție identificate în activitatea entităților publice respective, dar nici informațiile deținute și sesizările primite de instituția care realizează testarea integrității profesionale, decizia de inițiere fiind neîntemeiată. Or, conform pct. 83 al comentariului din 12-13 decembrie 2014 făcut de Comisia de la Veneția asupra unor prevederi a Legii privind testarea integrității profesionale, articolele 4 și 10 alin.(2) nu sunt suficiente drept condiții de temei rezonabil sau concept comparabil pentru inițierea unei proceduri de testare a integrității unei persoane.

Mai mult ca atât, pentru inițierea testării integrității profesionale în privința specialiștilor din cadrul Direcției Control Transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele a Agenției Naționale a Transport Auto, CNA a fost obligată în temeiul prevederilor art.28 alin.(3) din Legea nr.325 de a verifica Direcția reclamantului Stancu Valeriu, privind informarea agenților publici conform alin.(1). Or, în temeiul art.28 alin. (1) din Legea menționată, în termen de 10 zile de la publicarea legii, entitățile publice care cad sub incidența ei informează, contra semnătură agenții publici despre posibilitatea aplicării testelor de integritate profesională. Refuzul de a semna nu exonerează agenții publici de răspunderea disciplinară în cazul unui rezultat negativ al testului de integritate profesională. Însă neinformarea reclamantului Stancu Valeriu după cum prevede art. 22 alin. (1) din Legea privind testarea integrității profesionale îl exonerează de răspundere disciplinară în urma obținerii eventual a unui rezultat negativ al testului de integritate profesională și face ilegal ordinul de sancționare cu eliberarea din funcție.

În afară de aceasta, reclamantul menționează că, conform conținutului actului și respectiv ordinului menționat, nu a primit careva sume bănești, contrariul nefiind probat de CNA, ultimul fiind obligat prin prisma principiului prezumției nevinovăției, consacrat în art. 6.2 din CEDO, de a-i dovedi vinovăția, reclamantul considerându-se nevinovat pe parcursul întregii proceduri disciplinare.

De asemenea, reclamantul Stancu Valeriu menționează că sancțiunea prevăzută de art. 16 alin. (2) a Legii privind testarea integrității profesionale, la fel, este dur criticată de Comisia de la Veneția prin comentariul din 12-13 decembrie 2014, făcut asupra unor prevederi ale Legii privind testarea integrității profesionale.

Astfel, ordinul contestat este neîntemeiat de fapt și de drept, motivul destituirii fiind unul formal, ordinul fiind pasibil anulării.

Totodată, reclamantul Stancu Valeriu indică că conform certificatului de salariu nr. 12 din 10.04.2015 salariul mediu lunar retribuit lui pentru lunile septembrie - noiembrie 2014 a constituit 11 941,9 lei. Calculele pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în mărimea salariului mediu pentru această perioadă sînt următoarele: 30.03.2015 - 30.04.2015 inclusiv (30 zile) constituie 11 941,9 lei; despăgubirile pentru perioadă de absență forțată de la muncă (30 zile) constituie 11941,9 lei.

Solicită reclamantul admiterea cererii și anularea ordinului nr. 52-p din data de 30.03.2015, emis de Directorul Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”, restabilirea în funcția pe care o ocupa anterior în calitate de inspector superior a Direcției control transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele a Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” a Ministerului Transporturilor a Republicii Moldova, încasarea de la Autoritatea

administrativă „Agenția Națională Transport Auto” de pe lângă Ministerul transporturilor și infrastructurii drumurilor a Republicii Moldova a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în mărimea salariului mediu pentru această perioadă ce constituie 11 941,9 lei, a penalității pentru întârzierea plății salariului în mărime de 357 lei, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 5 salarii medii lunare ce constituie 59 709,5 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 aprilie 2016, acțiunea a fost admisă parțial. A fost anulat ordinul Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” nr.52-p din 30.03.2015, privind concedierea lui Stancu Valeriu, a fost restabilit Stancu Valeriu în funcția de inspector superior a Direcției control transport cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele a Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”, a fost încasat de la Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” în beneficiul lui Stancu Valeriu salariul pentru lipsa forțată de la lucru în mărime de 145 387,48 lei, precum și prejudiciu moral cauzat prin lezarea dreptului de a munci în sumă de 11 941,90 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să respingă acțiunea.

Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova a depus cerere de alăturare la apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2016 a fost respins apelul declarat de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță întemeiată a stabilit că reclamantul Stancu Valeriu nu a fost informat în modul corespunzător de către Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” despre posibilitatea de a fi supus testării integrității profesionale, or potrivit scrisorii Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.06-01-04/76 din 18.04.2014, acesta a informat CNA despre aducerea la cunoștința agenților publici contra semnătură despre posibilitatea de a fi supuși testării integrității profesionale, iar în lista anexată nu a fost indicat și reclamantul Stancu Valeriu, circumstanțe care dovedesc cu certitudine neinformării agentului public reclamantul Stancu Valeriu despre faptul că pe parcursul activității sale ar putea fi supus controlului integrității profesionale, astfel în speță fiind prezentă încălcarea procedurii de supunere la testul integrității profesionale, stipulată în prevederile legale.

La fel, instanța de apel a reținut că pîrîtul a aplicat salariatului Stancu Valeriu sancțiunea disciplinară – eliberarea din serviciu, fără desfășurarea efectivă a anchetei de serviciu, fără inițierea procedurii disciplinare standard, acțiune unilaterală care a privat reclamantul de posibilitatea de contesta probele, acțiune care a dus în consecință la încălcarea dreptului reclamantului la un proces echitabil.

Totodată, instanța de apel a reiterat că desfășurarea testării integrității reclamantului Stancu Valeriu a fost executată contrar dreptului la viață privată, or, colectarea de către un funcționar de stat a informațiilor sau a înregistrărilor despre o persoană, fără consimțământul acesteia, de regulă, constituie inginerință în viața privată.

Instanța de apel a menționat că ilegalitatea ordinului de concediere nr. 52 din 30.03.2015 atrage după sine consecințe pentru angajatorul-emitent, apreciind astfel întemeiată concluzia primei instanțe privind încasarea din contul pîrîtului în beneficiul lui Stancu Valeriu, conform art. 90 Codul Muncii, a salariului pentru lipsă forțată de la lucru în mărime de 145 387,48 lei, conform calculului 12 luni și 11 zile x 11941,90 lei (salariul mediu lunar).

Ținînd cont de quantumul salariului mediu lunar al reclamantului, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă și încasarea de către prima instanță a prejudiciului moral în sumă de 11 941,90 lei în mărime de un salariu mediu pentru lezarea dreptului de a munci, considerînd-o echitabilă în raport cu prejudiciul moral suferit.

La fel, instanța de apel a apreciat întemeiată concluzia primei instanțe că angajatului urmează a-i fi achitată penalitate pentru reținere din vina angajatorului a salariului, numai în cazul în care salariatul lucrează efectiv, zi de zi, iar angajatorul nu-i achită salariul convenit, reținîndu-l. Totodată, instanța de apel a menționat că penalitatea nu se aplică în cazul reținerii salariului în legătură cu concedierea ilegală a salariatului, considerent din care pretenția reclamantului privind încasarea penalității în sumă de 23 638,11 lei corect au fost respinse.

La data de 10 noiembrie 2016 Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri prin care a respinge acțiunea.

În motivarea recursului recurentul a invocat dezacordul său cu concluzia instanțelor, precum că intimatul nu a fost informat contra semnătură despre posibilitatea testării integrității profesionale.

În acest sens, susține că conform Legii privind testarea integrității profesionale, înștiințarea agenților publici contra semnătură, nu constituie o condiție obligatorie de inițiere a testării integrității profesionale, întrucît decizia privind testarea integrității profesionale, este luată de coordonatorul organului activității de testare a integrității profesionale fără informarea prealabilă a conducerii entității

publice, fapt prevăzut expres în art. 10 (3) din legea sus-menționată. Neinformarea agentului public nu exonerează de la răspundere, nu impune sancțiunea nulității Raportului CNA și nu influențează legalitatea procedurii de testare a integrității profesionale și a concedierii. Însăși faptul că intimatul nu a fost informat despre testarea integrității profesionale, nu-i justifică acțiunile de a lua mită de la testor.

Susține că conform pct.4.3, 4.5, 4.9 din fișa postului, intimatul răspunde de exercitarea atribuțiilor sale în strictă conformitate cu legislația în vigoare, este responsabil și obligat să cunoască la perfecție prevederile actelor normative și legislative în domeniul transporturilor cu greutate. Prin urmare, el era obligat să cunoască și prevederile Legii privind testarea integrității profesionale.

La fel, recurentul, nu este de acord cu concluzia instanței de apel, precum că pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare intimatului, Agenția urma să efectueze o anchetă de serviciu în conformitate cu prevederile art.208 al Codului muncii.

În acest context menționează că ancheta de serviciu conform art. 208 din Codul muncii nu este obligatorie pentru angajator. Agenția pe cazul dat, nu putea efectua o astfel de anchetă, deoarece nu a fost organul emitent al Raportului privind testarea integrității profesionale. Raportul a fost perfectat de către CNA care, conform Legii privind testarea integrității profesionale este organul împuternicit cu astfel de drepturi și corect a calificat încălcările comise de agentul public Stancu V. Atît Raportul CNA, cît și Legea nr. 325 au fost obligatorii spre executare pentru ANTA și de aceea, Agenția nu a fost în drept de a revizui/modifica/completa Raportul CNA sau de a lua o altă decizie, dar necondiționat, a le executa.

Susține că în virtutea obligațiilor care le avea, reclamantul a ignorat și prevederile art. 1 din Legea nr. 90 din 25.04.2008 cu privire la prevenire și combaterea corupției, nu a întreprins măsuri de prevenire și combatere a corupției, nu a asigurat apărarea intereselor publice, ci dimpotrivă el însuși în două cazuri a comis acte de corupție, confirmate prin Raportul CNA și probele video. Potrivit prevederilor art. 6 (2) lit.b) intimatul a fost obligat să denunțe conducătorului entității publice despre primirea mijloacelor bănești, obligație care, de asemenea, nu a respectat-o. Intimatul era salarizat și nu avea dreptul să facă abuz de atribuțiile de serviciu și să comită acte de corupție.

De asemenea, consideră neîntemeiată concluzia instanței, precum raportul juridic dintre Stancu Valeriu și „Agenția Națională Transport Auto” nu a încetat la momentul eliberării lui din funcție, dar continuă și în prezent. În acest context, menționează că odată cu concedierea intimatului, raporturile juridice de muncă au încetat în ziua concedierii - la 30 martie 2015, care este și ultima zi de muncă, acestuia i s-au calculat și efectuat pe deplin toate achitățile salariale și i s-a eliberat carnetul de muncă. Prin urmare, Agenția nu mai este în careva raporturi de muncă cu intimatul.

Conform legislației în vigoare, relațiile de muncă dintre angajator și angajat se suspendă doar în anumite cazuri expres prevăzute de art.75-78 din Codul muncii. Cazul dat însă, nu cade sub incidența articolelor sus - menționate. Faptul contestării de către intimat a ordinului de concediere, nu poate fi considerat ca o prelungire a raporturilor juridice cu Agenția, dar ca un drept la accesul la justiție.

În opinia recurentului nu este întemeiat motivul indicat în decizie, precum că testarea integrității profesionale s-a efectuat cu încălcarea dreptului la viața privată. Astfel, dreptul la viață privată, garantat de art. 8 CEDO, nu este un drept absolut, ci unul relativ, pe care statele îl pot îngrădi prin legi, atunci când îngrădirea constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, moralei, drepturilor și a libertăților altora.

În cazul de față, aplicarea măsurilor de supraveghere audio și video în cadrul testelor de integritate profesională în baza Legii 325/2013, se aplică doar unei categorii specifice - agenților publici din cadrul entităților publice prevăzute în anexa legii și doar dacă este prevăzută răspunderea disciplinară, se efectuează doar cu scopul prevenirii și eradicării fenomenului corupției.

La 14 decembrie 2016 Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova a recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești.

În motivarea recursului a indicat că angajatorul este în drept și nu obligat să efectueze ancheta de serviciu.

În defavoarea argumentelor instanței de apel precum că reclamantul nu a fost înștiințat de entitatea publică despre posibilitatea supunerii testării, recurentul susține că nimeni nu poate fi exonerat de răspundere pentru necunoașterea legii. Din moment ce Legea privind testarea integrității profesionale a fost publicată în Monitorul Oficial, astfel statul a asigurat agenților publici dreptul lor de a-și cunoaște obligațiile prevăzute de legea respectivă.

Consideră eronată poziția instanței referitor la continuitatea raportului juridic dintre agentul public și angajator, or raportul juridic dintre salariat și angajator încetează din momentul emiterii ordinului de eliberare din serviciu.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recursuri se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursuri, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” și Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru